

[Dræbøye]

Men derimod er der tale om, at der er ret mange implicerede instanser netop omkring Limfjorden. Der er i det mindste fire amtskommuner og et meget stort antal kommuner, som har direkte interesser og direkte ansvar for forureningssituationen i Limfjorden. Derfor vil der påhvile staten og miljøministeren et særligt ansvar for at få et samarbejde til at fungere. Netop når man har fordelt ansvaret mellem flere primærkommunale, flere amtskommunale ansvarlige, er der brug for en koordination. Det er glædeligt, at en sådan koordination allerede ligger i Limfjordskomiteen, men jeg synes, det er vigtigt at understrege, at også staten har et ansvar i den forbindelse.

Jeg skulle måske i den sammenhæng gøre den ene bemærkning til det socialdemokratiske forespørgselsinitiativ, at det er præget af en måske lidt for overfladisk holdning til problemets omfang. Det er jo ikke tilstrækkeligt at pege på problemerne. Det er, som det også fremgår af andre beslutningsforslag, som folketinget enten har behandlet eller kommer til at behandle, spørgsmål, som må tages meget grundigt op. Der er spørgsmålet om fosforudledningen, der er spørgsmålet om nitratudledningen, der er spørgsmålet om den klare ødelæggelse af Hjarbæk Fjord, der foregår i øjeblikket. Alle disse spørgsmål kunne hver for sig kræve helt speciel behandling og helt speciel undersøgelse; det er samtidig teknisk komplicerede problemer.

Jeg skal ikke undlade at gøre opmærksom på, at det åbenbart også ser sådan ud, at den mere grundige behandling af enkeltproblemerne ikke er så interessant som den politiske manifestation. Selv om vi nok ender med at vedtage en dagsorden her i folketinget i dag, er man i den situation, at man må konstatere, at det i sig selv for så vidt ikke løser så forfærdelig mange af de meget komplicerede problemer, vi har.

Derfor synes jeg, det er udmærket at betragte det, vi foretager os i dag, som en principdiskussion af problemet, men jeg synes altså ikke, vi skal betragte det som en diskussion af løsninger, og det er trods alt løsninger, som er det centrale i det, vi har skullet beskæftige os med.

Så vil jeg lidt mere konkret kommentere nogle af de enkelte forureningsproblemer, som knytter sig til Limfjorden. Jeg vil starte med det område, som jeg synes er det vigtig-

ste, og dér især kvittere for ministerens tilsagn om, at næringssaltproblemet vil blive taget op på flere leder, dels generelt i forbindelse med kvælstoftilførslen ved indgreb over for de ulovlige udledninger, et ansvar, der jo ganske åbenbart er de kommunale myndigheds, dels ved en yderligere statslig indsats for nedbringelse af diffuse udledninger i forbindelse med det undersøgelsesarbejde, som foretages af miljøstyrelsen i øjeblikket. Det er et område, som helt afgjort med de erfaringer, vi nu har om grundvandsforurening m.m., gør krav på, at staten foretager sig noget.

Det andet hovedproblem er den biologiske tilstand i Limfjorden som helhed, som altså selvfølgelig ganske klart er påvirket af næringssaltene, men som jo også er påvirket af en almindelig forureningssituation, som er ganske alvorlig.

Det er givet, at der for enkelte områder, f.eks. for Hjarbæk Fjord, er tale om en så alvorlig situation, at der må gribes til helt ekstraordinære foranstaltninger, og jeg skal nærmere komme ind på den del af diskussionen, når vi i næste uge skal behandle det beslutningsforslag, der er fremsat om Hjarbæk Fjord. Dér skal jeg som tidligere understrege, at der også ved siden af behovet for ekstraordinære foranstaltninger er tale om, at vi her har en ganske klar fordeling af ansvaret for at foretage sig noget.

Det tredje hovedproblem knytter sig til dette spørgsmål, og det er spørgsmålet om fiskeriet i Limfjorden og den ganske alvorlige forringelse af fiskeforholdene, som de meget ringere tilforhold har resulteret i. Det taler for, at man får gjort noget ved den samlede sum af udledninger af forureningskilder - næringssaltene er nogle af dem - men det er givet, at man generelt må beskæftige sig med retablering af det biologiske miljø.

Dér kunne man måske overveje at gå videre end det, som ministeren har svaret, og det, der i øvrigt er indgået i debatten, nemlig spørge sig selv, om man i Limfjorden ikke er nået til et sådan stade, at der i visse tilfælde kan blive tale om egentlig aktiv biologisk indsats, forstået på den måde, at man skulle til kunstigt at retablere et biologisk miljø, som er forsvundet, altså en egentlig restaurering af det biologiske miljø, hvis vi skal anvende terminologien fra vandløbsloven, som